

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๙๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๒๐๗/๔๕๒๑

ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีแนบท้าย

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า

๑. ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ (เรื่อง อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ค.ศ. ๒๐๐๓) โดยให้นำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ค.ศ. ๒๐๐๓ เสนอขอรับความเห็นชอบต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการให้สัตยาบันอนุสัญญา โดยระบุข้อสงวน (reservation) ไว้ในสัตยาบันสารเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบอนุสัญญา และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด พ.ศ. . . . และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . รวม ๓ ฉบับ ในเรื่องนี้ได้ใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว นั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีตามอนุสัญญา

๒. โดยที่ปัจจุบันการให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตมี ๑๔๑ ประเทศได้ลงนามและให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา แล้ว คงเหลือเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้นที่ยังไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญา และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีเพียง ๓ ประเทศ คือ ประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศพม่า ที่ยังไม่เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา นี้ การที่ประเทศไทยอยู่ในฐานะประเทศผู้ลงนามมานานกว่า ๖ ปี จะส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยและเจตนารมณ์ที่แท้จริงของรัฐบาลไทยในการต่อต้านการทุจริตในสายตาของประชาคมโลก ประกอบกับเมื่อพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่า ความเสี่ยงของการไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา โดยเฉพาะในกรณีที่ประเทศไทยได้รับการร้องขอจากรัฐภาคีอื่นให้ดำเนินการในส่วนที่ไม่มีกฎหมายรองรับนั้นมีน้อยกว่าประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับในแง่ภาพลักษณ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริตที่จะเพิ่มมากขึ้น

๓. นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาบริบทของอนุสัญญาฯ แล้วจะเห็นได้ว่ามีลักษณะยืดหยุ่น มุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้ประเทศต่างๆ เข้าเป็นภาคีได้โดยยังไม่ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีได้สมบูรณ์ ไม่มีบทลงโทษในกรณีที่รัฐภาคีไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้ครบถ้วน มีเพียงการใช้กลไกควบคุมติดตาม ผลการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ เพื่อเสนอแนะและให้ความช่วยเหลือให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณี ได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ประกอบกับสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ให้ความเห็นชอบอนุสัญญาฯ ดังกล่าวแล้ว จึงเห็นควรให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต โดยมีต้องรอให้ร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑ รวม ๓ ฉบับ มีผลใช้บังคับ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอว่า แนวทางปฏิบัติในการให้สัตยาบันหนังสือ สัญญาของไทยที่ผ่านมา มี ๒ แนวทาง คือ

๑. ไม่อาจให้สัตยาบันหนังสือสัญญาได้ก่อนที่กฎหมายอนุวัติการตามหนังสือสัญญา จะมีผลใช้บังคับ เนื่องจากประเทศไทยอาจไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้ครบถ้วน

๒. ให้สัตยาบันหนังสือสัญญาได้โดยไม่ต้องรอให้กฎหมายอนุวัติการตามหนังสือสัญญา มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับในภาพรวม เช่น ภาพลักษณ์และความร่วมมือ ระหว่างประเทศ เป็นต้น

จึงได้ลงมติเห็นชอบตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ โดยให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการให้สัตยาบัน อนุสัญญาฯ โดยระบุข้อสงวน (reservation) ไว้ในสัตยาบันสารว่า “In accordance with Paragraph 3 of Article 66 of the convention, Thailand does not consider itself bound by paragraph 2 of the same Article” มีต้องรอให้ร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑ รวม ๓ ฉบับ มีผลใช้บังคับก่อน

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการตาม มติคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย วิทวัสการเวช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๕๑ (GA047/D/ส /กรทพย)

ทนาย.....
ผอ. ๑. ๒๒๘๒๓.....
ผอ.กฤษฎีกา ๒๒-๒๒/๕๓.....
จนท. ๑๐๗..... ๒๒๐๗๕๓.....
๒๒/๕๓ ๒๒/๕๓

บัญชีแนบท้าย

๑. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๒๕(วส)/๑๓๓๔๔
ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๑๑.๑๔/๔๒๔๐
ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๑๐๐๑
ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๕๑๒๕๒
ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓